

Mezei András

Régi-új parancsolat

*Szeresd a te hazádat egész szíveddel,
egész lelkeddel és minden tehetőségeddel,
és legalább évente mondd el: hogy nem vagy
menekült, olyan, kit befogadtak, ideiglenes
tartózkodó, mert van hazád, amit elbágyhatsz,
honod van, hová visszatérhetsz, Izrael
fehér házaihoz van jogod, útleveled,
nem vagy világcsavargó, hazátlan, állandó
lakásod ott van, ahová több mint ötezer
éve már Izrael be van jelentve, nem vagy
betelepült, megtűrt, van levélcímed,
hol soha nem érhet téged kiutasítás,
nem settenkedik körülötted a gyanú, hogy
mint a csontritkulás, nem teszi törekennyé
tested-lelked az ideiglenesség,
útleveledre jogod van, melyhez kijáró sem kell,
szeresd a te hazádat egész szíveddel,
egész lelkeddel, minden tehetőségeddel, mert
az idegen országok tőled nem zárkóznak el
többé: van honnan távoznod,
van hová visszatérned,
mert leváltak rólad a sárga csillagok, vérvádak,
gettók, a drótkerítések, s világszerte az elszórt
tömegsúrokat, ha meglátogatod, tudod,
hogy még a csontok is élhetnek ama joggal,
mellyel a zsidó honába visszatérhet,
följuthat Jeruzsálembe, mint zsidó,
és nem kellene többé az árja papírok,
a hamis útlevelek, a határon a Dávid-csillagos
határrendőr tiszteleg neked,
Auschwitz kapujának fölírata
hiába gúnyolta néped:
mert a te hazádban a munka tégedet
valóban felszabadított.*

Ennyi

*Abol hazád van, közösséged,
nem könnyebb élni, mint másból,
de az örömtől éppannyit sűrű ott,
mint a szomorúságtól.*

Fotók: Kőbányai János

Nincs más felelet

Tel-Aviv, Haifa, Jeruzsálem megállóiban nincs más felelet, mint a tengerpart tömött strandja, a csipkeverő hullámok ostromában lengő part menti menyasszonyfátyol, a szél és a tenger ereje, a Dizengoff teljes hosszán a kávé illatát kínáló fénytől lucskos asztalok, székek rengetege. A dal: „Milyen jó! Mily kellemes, hogy együtt ülünk újra, mi testvérek...” – A szétszaggatott testrészek, véres húsdarabokat egybetemető hitek, fájdalmaiban is tánc a Tórával. Menyegző. Ének: Mi megismertük szelíd lépcsőidet, Jeruzsálem – zengik –, melyeken lefelé menet is emelkedünk. Talpukat talpak üzenetei érintik. Évezredek gyűrődnek bőrünk recéiben. Qumrán barlangjainak szárazulataiba szív le bennünket az idő. Lépiünk Jeruzsálem lépcsőin föl, le mindenütt, hol a lélek izomzatára szabott mértéket Jeruzsálem, Ó lépteti meg velünk lépcsőivel, mely kétezer év bolyongásaiból e népet kiemelte: Varsóba, Vilnába, Auschwitzba velük nem szakad le. – De lelebeg róla a dal a madarak alvóhelyeire alkonyatkor, és örömjongással ébrednek Jeruzsálem madarai, mert ősapák torokhangjával szakad fel alattuk a piac, frissen sült pita illatára nyújtózik s kel fel a férfi. Utcák bálói ránganak, tülkölve torlódik a mindennapi megváltás ígéretével ébredő forgalom –, az alacsony padlós autóbuszok rámpáira a munkába igyekvők rálépnek újra. Minden robbantás után a következő busz beáll a megállóba, mintha nem történt volna semmi. – A fojtó kipufogógáz emlékét kinek is jutna eszébe, gondolatban is visszavezetni Európa utasteréibe? – Rámpáról rámpára lépve jutottak ide. Nincs más helyük e kívül. – Ennyi. A vonulásnak nincs vége. Nincs a gonosznak kiterjedése: gyorsan temet, s vágy hosszan élni ott Izrael népe.